

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

संस्कृत पारंगत (एम.ए.) बहिःस्थ

परीक्षा: डिसेंबर - २०२३

सत्र २ रे

विषय: किरातार्जुनीय (22E322)

दिनांक: ०७/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते ५.००

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात. २) सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य.

- प्र. १. श्लोकचतुष्टयस्य सानुवादं स्पष्टीकरणं कुरुत । (२०)
१. असक्तमाराधयतो यथायथं विभज्य भक्त्या समपक्षपातया।
गुणानुरागादिव सख्यमीयिवान् न बाधतेऽस्य त्रिगणः परस्परम्॥
  २. न समयपरिरक्षणं क्षमं ते निकृतिपरेषु परेषु भूरिधाम्नः।
अरिषु हि विजयार्थिनः क्षितिशा विद्धति सोपाधि सन्धिदूषणानि॥
  ३. इमामहं वेद न तावकीं धियं विचित्ररूपाः खलु चित्तवृत्तयाः।
विचिन्त्ययन्त्या भवदापदं परां रुजन्ति चेतः प्रसभं ममाधयः॥
  ४. स्फुटता न पदैरपाकृता न च स्वीकृतमर्थगौरवम्।
रचिता पृथगर्थता गिरां न च सामर्थ्यमपोहितं क्वचित्॥
  ५. विषमेऽपि विगह्यते नयः कृततीर्थः पयसामिवाशायः।
स तु तत्र विशेषदुर्लभः सदुपन्यस्यति कृत्यवर्त्म यः॥
- प्र. २. टिप्पणीचतुष्टयं लिखत। (२०)
१. वृकोदरः
  २. वनेचरः
  ३. भारवेःअर्थगौरवम्
  ४. चतस्रः विद्याः
  ५. शक्तिसंपदः
- प्र. ३. अपि किरातार्जुनीयम् महाकाव्यम् अस्ति? सविस्तर लिखत। (२०)
- अथवा
- भीमस्य राजनीतिविचारान् स्पष्टीकुरुत।
- प्र. ४. अ) रूपपरिचयं लिखत। (केवल पञ्च) (०५)
१. वृणते
  २. अवेहि
  ३. निर्धूय
  ४. इषवः
  ५. धिया
  ६. निरुढीम्
- ब) सनाम समासविग्रहं लिखत। (केवल पञ्च) (०५)
१. वैरिकृतः
  २. पदातिः
  ३. सौष्ठवौदार्ये
  ४. ऋषिप्रवरः
  ५. दुराधयः
  ६. आपत्पयोधिः
- प्र. ५. ससंदर्भं स्पष्टीकुरुत। (केवलं पञ्च) (३०)
१. कथमेत्य मतिर्विपर्ययं करिणी पङ्कमिवावसीदति
  २. अमर्षशून्यस्य जनस्य जन्तुना न जातहार्देन च विद्विषादरः
  ३. व्रजन्ति शत्रूनवदूय निःस्पृहाः शमेन सिद्धिं मुनयो न भूभूत्।
  ४. विमला तव विस्तरे गिरां मतिरादर्श इवाभिवृश्यते।
  ५. अविभिद्य निशाकृतं तमः प्रभया न अंशुमताप्युदीयते।
  ६. निराश्रया हन्त हता मनस्विता।